

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előzetes árak

Melyben:		Vidéken:	
1 hó	1 K.	1 hó	1 50 K.
3 hó	3 K.	3 hó	4 50 K.
6 hó	6 K.	6 hó	9 K.
1 év	12 K.	1 év	18 K.

Még jelenik minden hétköznap este

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-ter-1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A HÁBORUBÓL

Magyarország hasonlóan, a többi hadviselő államokhoz, bizonyos mértékig eladósodva fog kikerülni. A monarchia eddig a háboru tizenkilenc hónapjában több mint huszonöt milliárd koronát fordított a háboru közvetlen költségeire, amiből a kvóta szerint Magyarországra körülbelül kilenc milliárd esik. Ezek a számok a háboru állapot elnyúlásával egyre fokozódnak, párhuzamosan a hadsereg élelmezési állományának és az általános drágaságnak fokozódásával. Valószínű, hogy az összes kiadások fedezésére a már meglévő jövedelmi források, a meglévő adók, illetékek tételeinek felemelése nem lesz elegendő.

Ezért nyomul mindinkább előtérbe a vagyoni adó problémája, mint a háboru költségek fedezetének egyik eszköze. A vagyoni adónak, amely békés időkben alig pártolható, mert a takarékosági szellem fejlesztésére rossz hatással van, hiszen azt sújtja legjobban, aki jövedelmének minél nagyobb részét félretesz. A háboru után mégis meg kell barátkoznunk vele, mivel az adózó polgárak annál nagyobb hasznát veszik az állam katonai védelmének, minél nagyobb értéket képvisel a birtokában levő vagyon. Magyarországon egy vagyoni adó behozatala azonban csak mint kiegészítő adónem szerepelhet, az egyidejűleg továbbfejlesztendő általános jövedelmi adó mellett.

A vagyoni adót ennél fogva összhangba kell hozni az általános jövedelmi adóval oly módon, hogy nem egyszerűen a vagyon nagysága, hanem a vagyon jövedelmező képessége is tekintetbe jöjjön.

Az igazság azonban feltétlenül megköveteli, hogy ezzel az adóval az alsóbb néposztályokat túlságosan meg ne terheljék. És nagyon ügyelni kell arra, hogy a hihetetlen nagy pénzvagyonok ki ne bujhassanak alóla.

Háboru.

Olaszország

Franciaországgal szemben kötelezte magát kétszázötvenezer olasz katonára átengedésére, akik a frontmögötti szolgálatot fogják ellátni. Ötven zászlóalj már el is utazott Franciaországba. Az olasz katonák átengedése a francia hadvezetőségnek nagy könnyebbülést okoz, mert a harcra valóba küldheti azokat a katonákat, akik eddig a frontmögött dolgoztak. Ez magyarázza meg Olaszországnak azt az intézkedését, hogy már a negyvenhat évesek korosztályát is behívta.

A Franciaországba küldött olasz ezredek jelzéseit fekete szalaggal letakarták. Érdekes, hogy az olasz kormány ennek ellenére sem akar tudni a Németországnak való hadüzenetről.

A parlamenti válság változatlanul tart s legvilágosabban abban a tényben mutatkozik, hogy a kamarában nem kevesebb, mint százötven interpellációt jelentettek be. Ezek javarésze aligha kerül tárgyalásra. Nem igen lehet feltenni, hogy a kormány a kamarában bizalmatlansági szavazatot kapna, mert a százötven interpelláló közül a túlnyomó többség a legutóbbi szavazásokról a kormány mellett foglalt állást. Ha tagadhatatlan is az elégedetlenség, a kamarát elsősorban célszerűségi szempontok fogják irányítani. Salandrinak az az igérete, hogy április elejéig megtagadja a kamarában a kívánt felvilágosításokat s egyenlőre csak bizalmas közléseket tehet, a válságot nem szüntette meg, de elodázta.

Az orosz harctér.

József Ferdinánd főherceg vezéreztetéses hadseregének harcra valóan a harci tevékenység tegnap is élénkebb volt.

Gallieni

hadügyminiszter Langle de tabornoknak két új hadtestet bocsátott rendelkezésére, hogy ezekkel a verduni helyzetet a franciák javára változtassa meg. Langle de Carry csapatai még nem kezdtek gyalogsági támadást, de az új tüzérség már munkában van.

Maszlagolás.

Aki keresztényellenes napilapjainkat ügyellel kíséri, érdekes manóvert vesz észre azok hasábjain. Azokban a budapesti redakcióban igen jó pszichológusok ülnek. Jól tudják, hogy olvasóközönségük nagy része elvégre még ma is — olyan — amilyen — keresztény. Ha folyton, állandóan, rendszeresen támadnak ennek a közönségnek a keresztény fellegását, meggyőződését, könnyen baj lehetne belőle az előfizetéseik körül. Ezért a maszlagolás csak amugy módjával megy: minden két-három hétben egy kanállal.

Olyan ez a lapszerkesztés, mint a légy. Röpül, muzsikál, sőt csillog is. Néha aztán leszáll. S ahol leszáll, oda le rakja a petéit. Ezek aztán kikelnek. A többi már magától megy.

Igy a *Világ*, a *Pesti Hírlap*, a *Pesti Napló*, meg a többiek. A rendes tónus: a hazafiság, a haladás, a felvilágosodás, a türelem, a megértés, stb. hangoztatása. Meg az érdekesség. Ez a muzsika, a csillogás. Ezért járják a lapot. Ezért szeretik.

Bizonyos időközökben aztán megtörténik a peterkás. Néha egy-egy cikk, gyakrabban egy-egy közömbösnek látszó hír, legtöbbször egy-egy mondacsinalt szerkesztő üzenet alakjában. Ilyenkor aztán sőt esik a hírló, a világról, a majomemberről, a vegyes és polgári házasságról, szabadszerlemlről és coelibatúsról, péterfillérről és törvénytelen gyerekekről, kongregációról és szabadkőművességről, jezsuitákról és lengyelzsidókról; egyszóval mindennel, ami a modern embert érdekli és amihez a modern ember — természetesen — nem ért.

E téren történik aztán a maszlagolás. A kioktatás, tudnillik, mindig modern és mindig hazug. Még elvélve sem egyezik azzal, amint az egyház, a kereszténység a józan ész tanított és tanít, amit az emberiség évezredek óta igaznak tartott és tart.

Azelőtt, régen, úgy mondták: Róma szolt és az úgy be volt fejezve. Ma Szász Zoltán és Szentes Béla és Piliis Lajos és Zsolt szólnak és a publikum „bedül” nekik.

Ime, egy példa a *Pesti Hírlap* egyik legutóbbi számából. Egy szerkesztő üzenet.

Cogito, ergo sum. Nagyon rosszul ismertették meg magával a szabadkőművességet, ha azt hitte, hogy az egy istentagadó felekezeti, holott ez senkié a hitbeli meggyőződését és

vallását nem bántja, hanem legfőkébb a felekezeti túlkapaszkodás és visszaélések ellen küzd, mint hogy ezek az emberek közt gyűlölséget és egyenlenséget keltenek. A jó szabadkőműves csak úgy lehet igaz hívő és vallásos ember, mint bárki más.

Pont. Eddig szót a rövid, de velőtlen kioktatás. És a pete megfogamzik sok begyöpösödött koponyában. A butaság jó televény föld. Termést hoz, százzorosotat.

Mivelhogy az újságolvasó nem ér rá, sőt nem is akar utánanézni, hogy mint vélekedik erről az egyház, hogyan nyilatkozik róla a nagyszellemű XIII. Leo pápa. Nem tudja, hogy az Unita Itáliát az egyház ezeréves jogainak megrablásával a szabadkőművesség kalapálta egybe, hogy a francia egyház durva üldözése a szabadkőművesség munkája, hogy Ferenc Ferdinánd meggyilkolásán a szabadkőművesség dolgozott, csak azért, mert a boldogult trónörökös erősen vallásos ember volt, hogy az egyházi vagyon, a kongregációk, a házasság szentsége ellen, a szerzetesség ellen, a halottégetés mellett a szabadkőművesség agítást szűnet nélkül.

Nem tudja, hogy a szabadkőművesek hogyan beszélnék a vallásról akkor, mikor nem a buta profán publikumhoz szólnak, hanem egymás között társalognak.

Mivel ezek a nyilatkozatok talán a legmeggyőzőbbek, álljon itt néhány közülük.

Az *Orient* 1910 május 31-iki számában írja: „a szabadkőművességet, amely világnézetet jelent, *átidalhatatlan szabadok választás* el nemcsak az egyháztól, hanem valamennyi egyháztól.” (Nesztek protestánsok!)

A *Kelet* 1910-ben így ír: Olyan erkölcsön, mely minden rendelkezésével egy másvilágra utal, mely másvilágnak a világ-egyetemben semmi nyoma sem fedezhető fel, annak a veszélynek van kitéve, hogy a kétely azt a *vallással együtt elvetni készített*. Mint a haladás kerékkötője, műveltségellenes *mindannyi egyház*. (Nesztek protestánsok!) A „vallás vizsgálata nem más *önállítás* nál.” Majd tovább: „Nem bizzuk istenre, hogy betegségől óvjon. A mi korunk műveltsége túlhaladta a reánk maradt *vallások* gondolatvilágát. A természetudományok fénylő világánál ma végre belátjuk, mennyire voltunk tévedésben, hogy a vallást isteni intézménynek tekintettük. . . . *minden felekezeti klerikalizmus hatáson csak oly módon támadható meg, ha vallásuktól elszakadunk*.” (Nesztek protestánsok!)

Kovács Samu, a szegedi Árpád páholy 140 tagja nevében közölt felszólalásában (*Kelet* 1. szám

1911 január 10) főmesterük következő radikális szavait idézi: „a szabadkőművességben lábrakapott agresszív irányzat egész nyíltsággal a vallás és speciell a római katólikus vallás ellen foglalt állást, amikor a vallás dogmáit, liturgiáját, beleértet támadja.”

Dr. Fülöpp Zsigmond írta a Keletben (1911 febr. 1.) a Petőfi-páholy nevében és megbízásából: „... vannak köztünk, szerencsére, mind nagyobb számban, szabadgondolkodó testvérek, akik a tételes vallásokat, igenis, primitív és meghaladott metafizikának, dogmáikat és ceremóniákat a népfelvilágosítását akadályozó narkotikumnak tekintik s mint ilyeneket, támadják is”.

De ne folytassuk. Hogy is írta a Pesti Hírlap?

Tessék fennebbi oktását még egyszer elolvasni és összehasonlítani ezekkel a nyilatkozatokkal.

Ezek a „magyar” újságok!
Szigma.

— Adóhivatali kinevezések. Vojevotzky Géza adóhivatali ellenőr a móri kir. adóhivatalnál, jelen állomás helyén és a IX. fizetési osztályban való meghagyása mellett adóhivatali pénztárnokká és Wiesner Sándor adóhivatali tisztet a budapesti IV. ker. kir. állampénztárnál X. fizetési osztályban való meghagyása mellett adóhivatali ellenőrré a móri kir. adóhivatalhoz kinevezettek.

Dr. Prohászka hadiárvaház.

A székeshérvári egyházmegyei gyűjtés a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra már befejezéshez közeledik. Még csak néhány község van, amely nem végezte be a gyűjtést. A mai napon Csepel küldte be gyűjtésének eredményét, 1510 koronát. A gyűjtés rendezői Zettner Sebestyén c. kanonok, esperes plebános és Huínagel Ferenc segédlelkész voltak, akik nagy lelkesedéssel karolták fel a hadiárvaház ügyét.

A szép gyűjtéshez hozzájárultak:

Weisz Manfréd hadfelszerelési gyár igazgatósága 300 K, Csepel község előjárósága 300 K, Zettner Sebő kanonok pleb. 100 K, Temetői gyűjtés 71 K, Csepeli Jézus Szívte társ. pénztára 10 K, Sz. Antal persely Templomi gyűjtések 188-74 K, clemi és polgári iskolák gyűjtése 520 K. Bács község pénztára 20 K, adományozott. Eddigi gyűjtésünk dr. Saára Gyula polgármester 4317 korona gyűjtésével együtt 81397-51 korona.

Hogy dolgozik a galíciai.

Azokban a szomorú napokban, amikor Galiciát és Felsőmagyarországot egy részét az oroszok megszállták, a Budapestre menekült galíciaiak, anélkül, hogy kipihenték volna magukat, nyomban az üzérkedésekhez fogtak és olyan munkát végeztek, amelynek láttára a legélelmesebb pesti kalmárnak is táva maradt a szája. Lázás munkásoknak nyomán persze rohamosan emelkedtek az élelmiszerek árai, aminek következtében az ide sereglett banda hamarosan túrhetetlenné vált s a rendőrség beavatkozását vonta magára. Az elítélések és a toncolások egymást követték s minden jóformán csak azzal az eredménnyel járt, hogy a galiciánerek a nagyobb vidéki városokba húzódtak, hogy azokban folytassák üzérkedéseiket. Becsületük persze itt sem tartott sokáig s ezekből a városokból is el kellett hordani az irhájukat, vagy önkéntesen, vagy a toncolkocsin. Ma azért úgy vélik, hogy nálunk egyetlenegy nagyobb szabású galíciai sincs, ami azonban minden valószínűség szerint tévedés lehet, mert a folytonosan növekvő drágulásból csakis az ő szereplésükre lehet következtetni. Hogy ezek a hosszuzakallú és pajeszes menekültek miként csináltak üzleteket és hogy mily gyorsan, és fölületesen bonyolították le kötéseiket, arról most részletesebb följegyzések érkeznék. Ezekben általában megállapíthatjuk, hogy a megvett árukat meg sem nézték, sőt azokból mintát sem kértek. Amit ajánlot-

tak nekik, azt ugyszólván alku nélkül vásárolták meg s az érték járó összegét azonnal és készpénzben kifizették. Kiváncsiságuk annyira nem volt nagy, hogy a megvett árut sem tekintették meg s az iránt sem érdeklődtek, hogy a megjelölt helyen megvan-e? E helyett amit ma vettek, azt másnap bizonyos haszonnal már eladták s így az egy és ugyanazon cikk hat-hét kézen is keresztül ment, természetesen látatlanban. Az egyik ilyen galíciai mester az egyik szőlő birtokosnak az egész borkészletét megvásárolta tizenöt ezer koronáért s a bort a pincében hagyta. Azóta már tuladott rajta, amint eladta az utána következő öt tulajdonos is, de a bor még ma is a birtokos pincéjében hever, akinek fogalma sincs arról, hogy egykor valamikor ki szállítja el. Volt olyan is, aki nagyobb mennyiségű lekvárt vásárolt, hogy azon tulajdon. A készlet árát persze azonnal kifizette, de a lekvár még mindig várja azt az új vevőt, akinek talán hónapok mulva kerül a tulajdonába. Ilyen eladott, kifizetett és lekötött élelmiszert még ez idő szerint is sok hever a termelői raktárakban és azokért senki sem jelentkezik, ami azonban nem zárja ki, hogy az árukat meg sem tekintő kalmárok hetenként tuladnak rajta, tekintet nélkül arra, hogy meg van-e még, hogy nem romlott-e meg, vagy hogy időközben nem lopták-e el. Mindezekből azt is meg lehet állapítani, hogy ennek a népek rendkívül nagy a bizalma a magyarok öserejében.

Ugy-e igen tisztelt olvasó, most

TARCA.

Béka-história.

A jó Sáska bácsi egyszer megpróbálta utána csinálni az urak dolgát, megpróbálta, tudna-e ő is ebéd után aludni. Es sikerült neki. Alig, hogy odadobta magát az ágya végébe, hát úgy elaludt, hogy az égő pipa is kifordult a szájából. Nem esett baja, mert felesége és eladó szép leánya virasztottak álmai fölött s azok siettek is mindjárt a pipa-tűzét megfojtani.

Sáska bácsi pedig aluvék és álmódott vala. Hanem milyen álmok lehettek azok! Bizonyos, hogy csorda bivaly kergeti az öreget, mert úgy hányja-vegi magát, hogy az ökle percig sincsen biztonságban. Hadonáz, mint a mesebeli obsitos, ki a kardját használta esernyőnek: csöpp sem érte, úgy parirozott a hulló zápornak. No, ha az urak is úgy tesznek ebéd utáni alvásukban, akkor hát bolond, aki megirigyli a bolondot. Sáska néni legalább nem kívánt magának belőle.

Nóde Sáska bácsi se húzta ki sokáig. Egyszer csak nagyot horkant, két öklét szeméhez vitte s

zavartan tekintett körül. Hosszu dörögésbe került, míg megértette, hol vagyon. De hogy megértette, mindjárt rátámadt a feleségére:

— Hé! anyjuk, tudod-e mit álmódtam?

— Aztán, hogy tudnám én azt? rázza fejét az asszony.

— De hát mégis, teszem, mit gondolsz?

— Én, semmit se gondolok.

— Ejnye asszony, be rátartós lettél egyszerre. Hát semmit, épen semmit se gondolsz? mondja. Tudod, valami bolondot, hitemre mondom, valami nagyon bolondot.

— Akkor hát a bikák kergették, vélekedék az asszony.

— Semmi bikák, hehehe! nevetett derűs jókedvében az öreg bácsi, mert igenis, hogy én varangyos békával vesződtem.

Azután diadallal nézte a feleségét meg a leányát, mint csodálkozniak el erre a kijelentésre. Mert hát akárci mit beszél, nem is olyan utolsó dolog az, mikor valakinek olyan extraordinári álmai vannak.

— Azután tudjátok-e, kezdte Sáska bácsi, voltaképen mi bajom is volt nekem azzal a varangygyal?

A két fehérszemély persze vonagatta a vállát, mit is tehettek volna különben?

— No, úgye, hogy nem tudjátok, folytatta a házigazda, azért lám, hallgassatok énreám: szép szerivel elkeritem a végét a dolognak. Adjátok előbb ide a pipámat.

Odaadták, az öreg rágyújtott s pipaszóval kezdett mesélni.

— Mondtam no, hogy szünet nélkül varangygyal vesződtem. A komisz mindéig üldözött. Hessegettem, kergettem, de mindhiába, az áldatlan bestiája mindig módját tudja ejteni, hogy valahogy közlembbe férközzék s azután torkaszakadtából belekornyikált a fülembbe, tudod asszony úgy, hogy „brekeke.” Azt tettem, hogy este van és valamennyien szépen alusznak. Aludni próbáltam persze magam is. Hanem képzeld el, a komisz alig, hogy lehunytam a szememet, nyomban beleoidit a fülembbe, hogy „brekeke.”

Elrugtam magamtól, kilométert is gömbölyödött s újra próbálók aludni. El is alszom, hanem egyszer csak megint elvakkantja magát a béba: „brekeke,” hogy akkor a csoroszla füssön le mindjárt az átkozott torkán, mint a tenyerem a milyen széles. Akkor hát tudom, hogy benne szorulna a brekegés mindőtökre.

Igy azonban nem tudtam töle szabadulni. Iszonyatosan megkin-

zott a kutya. Szemhunyást sem alhattam miatta, mert hát folyton azt ordította:

— Brekeke eredj ki, brekeke, eredj ki! A végén aztán azt gondoltam, talán mégsem olyan bolond a békája, mint a milyennek látszik. Megpróbálom, kimegyek.

És kimentem.

Sőtét volt az éjszaka. Hosszu nézésembe került, míg a szemem hozzászókkott a sötétséghez, hanem azután, no mit gondolsz anyjuk, mit láttam azután?

— Tudom is én, boszankodott a felesége, hogy örökkön-örökké a bolond kérdéseivel nyaggatja, mondta el szaporán, akkor majd én is tudom.

— No hát láttam valakit a kis ablakunkhoz lopózni, folytatta az elbeszélést Sáska bácsi. Tyűh a fránya teremtettem! gondoltam magamban, ennek hiszen fele se bolondság. Áldottam a béka eszt annak a varangynak, amiért engem erre a tolvajra előre figyelmeztetett. Ezt hát megfogom, tettem föl magamban s addig el se eresztetem...

— És megfogtad? vágott ura szavába az asszony kíváncsian?

Folyt. köv.

SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza. Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, sciffon és damastból. Különlőféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsbekendők. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak

te azt gondolod, hogy kedvelt lapod, a Fejérmegyei Napló megint antiszemita csodlik. Engedj meg, de nincs igazad, mert ezeket a jeles sorokat a Pesti Hirlap bocsátotta világgá a vasárnapi számában.

A Pesti Hirlap pedig — ugyebár? — ért a galiciaiakhoz. Úgy ért hozzájuk, mint a galiciaiak a vakaródzshoz. S ha a Pesti Hirlap is vakaródzik a galiciaiak miatt, akkor nagyon csiphetnek bennünket a galiciánernek.

Vagy nem?

HIREK.

— **Katonai kitüntetések.** Szirmai és Szirmabesnyői Szirmay József 18. huszárezredbeli alezredes a legfelsőbb dicsőítő elismerést, Németh VI. csendőrképzőhelybeli csendőrmester, Perka János 17. honvédelmi gyalogezredbeli őrmester a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, Trunkó Aladár 69. gyalogezredbeli százados a hadiképzőhely 3. osztályu katonai érdemkeresztet kapták.

— **Katonai előléptetések.** Szilassy István és Németh László 17. honvédelmi gyalogezredbeli tartalékos tisztjelöltek hadnagyokká Gerej Béla 17. honvédelmi gyalogezredbeli hadnagy főhadnaggyá lépett elő.

— **Halálozás.** Trummer Sándor hosszú szenvedés után életének 63-ik esztendőjében f. hó 9-én reggel meghalt. Temetése pénteken d. u. 5 órakor lesz a Szent-Háromság halottasházában. — Özv. Péntek Józsefné, szül. Heltai Katalin f. hó 8-án 90 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt a Szechenyi-utca 15. sz. gyászházából.

— **Névmagyarosítás.** Stausz Salamon polgári születésű székesfehérvári lakos családi nevét „Székely-”-re magyarosította.

— **Kifüggesztett munkarend a gyárakban.** A kereskedelmi miniszter ma érkezett rendelete közli a rendőrkapitánysággal, hogy azok az ipari üzemek, amelyek az felügyelőség fenhatósága alá tartoznak, üzemhelyiségükben munkarendet kötelesek kifüggeszteni. Az iparfelügyelőség alá nem tartozó üzemek helyeisegeiben nem feltétlenül kell kifüggeszteni munkarendnek lenni, de ezek az üzemek is láttamoztathatják a náluk érvényben levő munkarendet a kerületi iparfelügyelővel. A kereskedelmi miniszter 3. e rendelete leginkább a gépekkel dolgozó üzemekre vonatkozik.

— **Katonák husvétli szabadnapja.** A hadügyminiszterium sajtóosztálya közli, hogy amennyiben a szolgálat megengedi a keresztyény felekezetek hívei április 21-én április 22-ének délutánján és április 23-án, az izraeliták április 17-ének délutánján és április 18-án és 19-én szabadnapot kapnak. Ez a rendelkezés ki fog terjedni a hadifoglytáborokra és a táborokon kívüli dolgozókra is.

— **Szabadságolás a gazdasági munkák végzésére.** A hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó legénység, amely a mögöttes országokban katonai vagy népfőlközi szolgálatot teljesít, a tavaszi szántás-vetési, szőlőművelési erdőgazdasági és egyéb gazdasági munkákra, amennyire a katonai érdekek megengedik, a lehető legnagyobb számban három öt-hétre szabadságoltassék. A szabadságot a legénységnek kihallgatáson (rapporton) kell kérelmeznie. Kérvényre vagy községi bizonyítványra nincsen szükség. Az említett munkákra a lehetőséghez képest és a szokásos napszámnak megfelelő és a végzett munka árnyában megállapított díjazás ellenében 20—20 főből álló katonai munkásosztagok is ki fognak rendeltetni. A munkásosztagok kivétel nélkül végezték a törvényhatósági gazdasági bizottsághoz kell fordulni. Az említett bizottság megkerültetés beadott kérvényeket nem veszik figyelembe. A kölcsönzés iránti kérelmeket is a törvényhatósági gazdasági bizottságnál kell előterjeszteni. A szabadságot mezőgazdák és munkások, valamint a fölmentett mezőgazdák, ha sürgős gazdasági munkájukat elvégezték, a kevésbé sürgős és később is elvégezhető munkájuk helyett a hadbavonultak sürgős gazdasági munkáit kötelesek elvégezni. Ellenkező esetben a szabadság, illetőleg a fölmentés kedvezményétől kizárják megvonják. A gazdasági érdekek kellő megóvása végett a honvédelmi miniszteriumban az összes miniszteriumok bevonásával Honvédelmi Gazdasági Tanácsot és e tanács mellett három mezőgazdasági ügyosztályt szerveztek.

— **Hadifoglyokat kapunk.** Székesfehérvár mezőgazdasági munkára 50 hadifoglyot fog kapni.

— **A sebesülteknek.** Szammer Mária városi tanítóok farsangkor a Deák Ferenc-utcai hadikórház sebesülteit megvendégelte, dr. Löwy Károly pedig 20 kor. adományozott, amelyekért ezután mond köszönetet a kórház vezetőségére.

— **Titokzatos leány.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy kedden délután úgy 3 óra tájban a Rózsáskert mögötti csatornaparton egy 20 év körüli leányt találtak lerongyolódva, hiányos öltözkében szakadó esőben csurmogviesen, a sárban fetrengve. Schmidhoffer Margitnak mondta magát s azt mondta, hogy szülei Budapestben Hunyadi-utca 19. szám alatt laknak s atyja pékmester. De hogy hogyan került Székesfehérvárra és miként került lerongyolódva a Csatornaparra, azt nem tudja. A rendőrség távirati érdeklődésére a leány szüleitől válasz érkezett. A talált leány tényleg az ő leányuk, 19 éves, beteges, több évig gyógyintézetben is volt. Hazulról úgy tűnt el, okát azonban nem tudják megmagyarázni. A rendőrség ma reggel ismét kiakarta hallgatni a s szerencsétlen teremtést, de egy szót sem válaszolt. Beszállították a Szent György kórházba.

— **Kiket nem lehet felmenteni?** A polgármesteri hivatal tudatja, hogy harctéren, hadtájerületen, elfoglalt tartományokban tartózkodó katonáknak felmenteni nem lehet és ilyenekért kérvényt ne adjanak be.

— **Fuccs a dollárörökségnek.** Jözü regényt lehetne írni a tengeren túli dollárörökségről, amelyet már többször megemlítettünk. Az eset ugyanis a következő volt. Megjelent a vármegye hivatalos lapjában egy hirdmény, amely szerint a tengeren túl meghalt valami Botz János nevű magyar származású, fejérmegyei ember, aki után 100.000 dollár örökség és egyéb ingóság maradt hátra. Felhívta a hirdmény az esetleges örökösöket, hogy jelentkezzenek, igazolják rokonságukat az elhunytal, s akkor megrkapják az örökséget. Lett erre persze nagy öröm a Botz, Bócz, Bócz, Bócz és minden hasonló nevek között.

Vége a szegénységnek, a nyomorúságnak, százezrevel gurulnak a dollárok atól a bizonyos amerikai nagybácsi ládájából, amelyet nem vihetett a másvilágra. Kifestették a szép jövőt a sok-sok tervet, amit mind a nagybácsi örökségéből fognak megalapozni. Gondolták magukban, mégsem mese a amerikai nagybácsi története, amelyet annyiszor lehetett hallani, mert ime a 100.000 dollár nem kismisla. Valóság ez, akárcsak, hogy világháboru van, meg-dragaság. De lehet most már drágaság is, futja a dollárokból. A remények, a tervezetek mindig szobek lettek. Ép tegnap láttunk az utcán egy gyermeköt, amint nehéztalicskát tolt fűtyöve, csupa jókedvvel. Miért van olyan jó kedved Jancsi — kérdi egyik barátja. Ja, komám, nem sokáig tolom a talicskát. Mi is kapunk a dollárokból. Egy fővárosi rendőrkapitány is jelentkezett az örökségre. Azt írta levelében, hogy a Bócz családnak Köpec az ősi fészke, s ő is ennek a köpeci családnak egyenes leszármazottja. Ha tehát a száz-ezerdolláros atyafi Köpecről származik, akkor bejelenteli igényét az örökségre. Szóval szörnyű nagy lett a (ülekedés, ami érthető is. Ki ne jelentkezne ilyen summás örökségre? Es jelentkeztek is minden nap újak és újabbak. Tegnap azonban egy szörnyű bomba vágódott az örökség kellős közepébe. Téli találat volt, s úgy szétszórtá az örökséget, hogy csak 100 dollár maradt belőle. Kegyetlenül lesújtó hirt vizs az újság a jelentkezett örökösöknek. Szűcs Jenő alispán tudatja az érdekeltekkel, hogy végzetes sajtóhiba történt az írásban, amely az örökség híret hozta. Nem százezer dollárról van szó, hanem csak — százezer. A többi nulla tévedés, csak annyit ér, mintha összeadnák őket. Szóval fuccs a csuda örökségnek, pár nyomorult dollárra szugorodott össze. Szegény jelentkezők, mikor már azt hitték, hogy teljesen felülték Fortuna gyönyörű szekere, egy rongyos kétkerekű taligába csúcsülhetnek bele. Valószínűleg nem egyik jelentkező elengedi ezt a gráfiát Fortuna istennőjétől, aki ilyen csufosan felültette őket.

SZÍNHÁZ.

Romeo és Júlia. A budapesti Nemzeti Színház két kiváló művésznék, Beregi Oszkár és Mátrai Erzsinek vendégszereplésével adta elő szerdán este Schakespeare Romeo és Juliáját olyan kitünően rendezett előadásban, amelyet vidéki színpadon csak ritkán élvezhetünk. Beregi művészetét már többször láttuk Székesfehérvárott, természetesen volt tehát az a lázas várakozás, amely a mostani vendégszereplését is megelőzte.

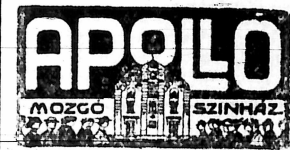
Mátrai Erzi egykettőre megnyerte a közönséget, amely a játék közepén már valóságos tombolóan ünnepelte a bájos művésznőt. Mindkét vendéget szokatlan meleg ünneplésben részesítették. Könyves Jenő kitünő rendezésével mindenképen azon volt, hogy a két tehetség játékához méltó keretet rajzoljon, ami dicséretre mondvá, sikerült is. Ezen elismerésben természetesen azok is részesek, akik partnereik voltak a vendégművészeknek; névszerint Fenyő, Szendrő, Krémer, Heltay és Bene. A fényes estéért teljes elismerés illeti a derekciót.

Az Apolló színház iroda hírei.

Afrika vadászatok az Apollóban. Rendkívül érdekes és tanulságos filmszenzáció kerül pénteken és szombaton az Apolló színházban. Robert Schumann afrikai utazónak vadászkalandjai az őserdők rejtégekben perog le előttünk a mozi vásznán. Tigris, elefánt, bölény vadászatok egész sorát látjuk különféle változatokban. Előadások 6 és 9 órakor. Rendes helyárak. Az előadásokra különösen felhívják az iskolák figyelmét.

Az Uránia színház iroda hírei.

Az Uránia az igazmas detektív-mellőzésével a szép témájú képek egész sorozatát hozza s ezekkel igyekszik hálas publikumának kedveskedni. E szép témájú képek sorozatába Gyilkos csókok ismét

Péntek és szombat,

március 10 és 11-én:

RÓBERT SCHUMANN

világhírű afrikai utazó

**VADÁSZKALANDJAI
DSUNGELBEN.**

Exotikus filmszenzáció 3 részben.

Pompás eredeti felvételű Afrika

őserdejében tigris, elefánt,

orszarvu, bölény vadászatokról.

Egyesülve a halálban, dráma.

Kímélt az any, dráma.

Varázspálca hum. Velence, tájk.

Rendes helyárak.

Előadások 6 és 9 órakor.

Alkalmi vétel!

RENKIVÜL OLCSON jön előadás alá, míg a készlet tart

Több 100 vég legfinomabb HIMZÉS fehérneműre alkalmas; továbbá női és férfi ajour ZSEBKENDŐ nagymennyiségben

Vermes áruházban.

egy filmremek következik, az általánosán óhajtott „Szép Kathylin kalandjai”. Ez a filmkolosszus 27 felvonás és 13 fejezetből áll és 4 napon át szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton kerül színre. Ez a film a legköltségesebb, amit eddig a technika produkált. Elénk állítja Ázsia és a Kelet egész bűvös világát. A Rajak káprázatos udvartartásait, az angol római uralmat, a tenger rémes szépségeit, a Dzsungelek veszedelmeit, a torredot és ezt min a maga természetes valóságában, meglepő gyönyörű kivitelben, cirkusz-előadás, állatsereglet, szelídített oroszlanok és

tigrisek soha nem látott tömege. egzotikus táncok, rejtelmes szertartás, szent elefántok csoportjai stb. Hogy ezt a páratlanul álló filmkolosszust minél többen megnézhessék mind a 4 napon át 3—3 előadás lesz 5, 7 és 9 órakor a következő beosztással. Szerdán 7 felv. 3 fejezet, csütörtökön 8 felv. 4 fejezet, pénteken 6 felv. 3 fejezet, szombaton 6 felv. 3 fejezet. Minden fejezet egy teljes egészet képez, tehát nem szükséges az összes filmek megtekintése. Jeyyek Üllmannál kaphatók már ma. Rendes helyárak, külön e darabhoz irt művészi zenekíséret.

— Kűhűgés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult háziszser a dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárában, Szekesfehervár, Városházán.

APRÓHIRDETÉSEK.

Sertésolat kisebbfaját keresek megvétele. Cim a kiadóhivatalban. Aki könnyen és sokat akar keresni az legyen a Fejér megyei Napló kiadója.

Urania színház.

Pénteken és szombaton (március 10 és 11-én)
Kizárólagos joggal a legnagyobb filmsoda!

4 fejezetben 27 felvonásban

Szép KATHYLIN kalandjai.

Páratlanul álló filmkolosszus. Utazás Ázsián keresztül, káprázatos keleti pompa, bűvös hindu udvarok, szertartások, háremélet, keleti táncok, Szent elefántok fallai. Tigrisek, oroszlanok egész tömegei. Cirkusz előadások, állatszeldítés, Dsungel veszedelmei. A Sahara, számum, tornado stb. Természet után, remek kivitelben.

Csütörtökön 8 felvonás. Szombaton 6 felvonás.
Mindennap 3 előadás 5, 7 és 9-kor. Rendes helyárak.

Bevonult katonák ÉLETBIZTOSÍTÁSA.

Orvosi vizsgálat nélkül, akár a harcúeren, akár fogságban levő bevonult hozzátartozóját biztosíthatja halálesetére és fizet minden

1000 koronás biztosításnál

egy évre 50 KORONÁT

Phönix Biztosítársaság főgűnyöksége Szekesfehervár, Iskola-u. Szt. János-köz sarok.

Meghívó.

A Váli Fogyasztási Szövetkezet

1916. évi március 19-én d. u. 3 órakor tartja az 1915. évi záró Rendes Közgyűlést

a szövetkezet vendégloji helyiségében, melyre a tagokat tisztelttel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1915. évi zárszámadások tárgyalása.
3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság számára felmentvény megadása.
4. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági ajánlat tárgyalása.
5. A lelépő felügyelő bizottsági tagok helyének betöltése.
6. Esetleges indítványok, ha az alapszabályok 40. §. d. pontja értelmében legalább négy nappal a közgyűlés előtt az igazgatóság utján beadatnak.
7. Két tag kikűldése a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére.

Ezen meghívó, továbbá a mérleg, a veszteség-nyereség-számla, a be és kilépett tagok száma, a szövetkezet tagjainak névsora üzletrészeinek feltüntetésével, a Szövetkezet üzlethelyiségében f. évi március hó 4-től a közgyűlés napjáig közzemlére kitétték.

Vál, 1916. március 4.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A Váli Fogyasztási Szövetkezet zárszámadása 1915. évben.

Mérleg-számla.

VAYGON			TEHER		
	K	f.		K	f.
Készpénz	726	40	364 drb. részvény á 10 kor.	3640	—
Adósok	808	54	Kölcsön számla	8340	—
Árukban	4405	73	Ovadék	1100	—
Házérték	7000	—	Tartalék	343	92
Felszerelés	547	53	Nyeresésg	116	79
Alakulás	52	48			
	13540	71		13540	71

Nyereség-Veszteség-számla.

KIADÁS			BEVÉTEL		
	K	f.		K	f.
Személyzet fizetése	920	—	Áruknál nyers bevétel	3867	35
Adók	1015	95			
Szállítási költség	834	25			
Kamatokra	710	—			
Üzleti költség	250	30			
Egyenleg nyereség	116	79			
	3867	35		3867	35

Vál, 1915. december 31.

Az üzletév elején volt 110 tag 364 drb. részvénnel. Évközben ki vagy belépés nem történt.

Chay Antal elnök, ig. tag.

Dobrádi Sándor, Csincsa János ács, Ravasz Lajos, Gőbölös János, Galambos Gábor, Bencze János, Szabó Antal, Csókás László, Csókás András, Horváth József igazgatósági tagok.

Ezen mérleg, veszteség-nyereség számla a felügyelőbizottság által megvizsgáltván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyezőknek találtattak.

Milosevits János f. b. elnök. Köhler Albert f. b. alelnök.
Gaál Mihály, Körmendi István, Varga István felügyelő bizottsági tagok.